

Универзитет у Крагујевцу

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Број: 3534/2

23.11.2022. године

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 5. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 23.11.2022. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

„Дисциплинска одговорност у посебним режимима радних односа“

и испуњености услова кандидата Бобана Видојевића и предложеног ментора, за израду докторске дисертације објављивањем на интернет страници Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 15 дана.

Образложење

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације „Дисциплинска одговорност у посебним режимима радних односа“ и испуњености услова кандидата Бобана Видојевића и предложеног ментора, за израду докторске дисертације образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-753/12 од 12.10.2022. године, доставила је Факултету Извештај, дана 10.11.2022. године.

Сагласно члану 9. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта (2020), по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт Факултета,
- Архива.

ДЕКАН
Проф. др Драган Вујисић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИМЉЕНО:		10. 11. 2022.	
Орг. јед.	Број	Почин.	Средности
	3534		

НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕДМЕТ: Извештај о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације

Одлуком Већа за Друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу бр. IV-02-753/12 од 12.10.2022. године, а на основу предлога утврђеног одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Крагујевцу бр. 2370/3.3.2 од 26.09.2022. године, именована је Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације „Дисциплинска одговорност у посебним режимима радног односа“ и испуњености услова кандидата Бобана Видојевића, бр. евиденције 08/2018, и предложеног ментора проф. др Бојана Урдаревића, редовног професора Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, из уже радноправне научне области за израду докторске дисертације на наведену тему, у саставу:

1. **Др Бојан Урдаревић**, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа радноправна научна област – **председник**;
2. **Др Слободанка Ковачевић Перић**, редовни професор Правног факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, ужа јавноправна научна област – **члан**;
3. **Др Александар Антић**, доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа радноправна научна област – **члан**.

Пошто је размотрила пријаву Кандидата и образложење предложене теме и утврдила да пријава садржи све неопходне елементе, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације, а у складу са чланом 10. став 1. Правилника о пријави, изради и

одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта, Наставно-научном већу Правног факултета у Крагујевцу, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

О оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације

1. Биографија и преглед научно-истраживачког рада кандидата

Кандидат Бобан Видојевић рођен је 06.10.1973. године у Александровцу. Основну школу “Аца Алексић” завршио је 1988. године у Александровцу, са одличним успехом у свим разредима, а гимназију (природно-математички смер) је завршио 1992. године, као одличан ученик.

Након завршене Више школе унутрашњих послова, уписао кандидат је уписао основне академске студије на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, које је завршио 2008. године, док је академски назив мастер са знаком звања другог степена дипломских академских студија из одговарајуће области, стекао 2013. године.

Докторске студије на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу на ужој радноправној научној области уписао је 2018. године.

Кандидат је запослен у Министарству унутрашњих послова од 03.03.1997. године, на месту официра полиције, а од 01.01.2019. године обавља послове помоћника командира у Полицијској станици Сурчин у Београду.

Током своје професионалне каријере, кандидат је учествовао на великом броју стручних семинара у земљи и иностранству из области сарадње полиције са децом у сукобу са законом, преступништву младих и поступању са малолетним учиниоцима кривичних дела, борбе против организованог криминала, итд. Кандидат говори енглески језик, а служи се и руским језиком.

Кандидат је тренутно студент треће године докторских студија на ужој радноправној научној области, а према Уверењу о положеним испитима и извршеним обавезама на докторским студијама, кандидат је све испите на докторским студијама положио са оценом 8,40 и извршио све остале обавезе предвиђене програмом докторских академских студија до подношења пријаве докторске дисертације.

Кандидат је објавио следеће научне радове:

- Арбитража за индивидуалне радне спорове, *Гласник права*, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу бр. 1/2020, стр. 17-29;
- Начело трипартизма и његов настанак, *Гласник права*, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, бр. 1/2021, стр. 69-87;
- Конвенције Међународне организације рада и њихова примена у националним законодавствима, *Правни став*, Регионално друштво правника, Шумадија, бр. 1/2021;
- Радни и социјални судови, *Часопис за радно право и социјално осигурање Србије*, бр. 2/2021.

На основу увида у биографију кандидата, прегледа научноистраживачког рада, у коме доминирају радови из уже радноправне научне области, посебно у области индивидуалног радног права, међународног радног права и службеничког права, као и извештаја о положеним испитима и извршеним обавезама на докторским студијама, Комисија утврђује да кандидат Бобан Видојевић испуњава све услове за израду докторске дисертације на пријављену тему, будући да је током свог високошколског образовања посебну пажњу посветио изучавању уже радноправне научне области, бавио се материјом која је везана за саму пријављену тему, а такође је извршио и све обавезе на докторским студијама.

2. Оцена научног приступа проблему предложеног нацрта докторске дисертације и процена научног доприноса крајњег исхода рада

I Кандидат предлаже да радни наслов докторске дисертације буде: „Дисциплинска одговорност у посебним режимима радног односа“. Кандидат исправно наводи да је питање одговорности једно од најзначајнијих питања у развоју сваке цивилизације. У том смислу, развој модерних држава и демократије почива управо на принципима одговорности - начину на који су уређена питања одговорности према правилима понашања и друштвеним вредностима која та правила подржавају. Даље, питање одговорности је посебно значајно за успешно функционисање било које радне организације. Што је јача повезаност циљева и интереса, тиме је јаче изражена потреба за дисциплином припадника организације. Кандидат ће посебно обрадити појам

дисциплинске одговорности у посебним режимима радног односа, пре свега у посебним службеничким прагматичима (полиција, војска и спољни послови), али и у општем режиму спорта и јавних службеника. Због ширине и свеобухватности предложене теме, општи режим радних односа биће изостављен.

II Кандидат је у пријави доставио и предложену оквирну структуру рада:

I УВОД

1. Предмет истраживања
2. Значај теме за научно истраживање
3. Методе истраживања

II ПОЈАМ ДИСЦИПЛИНСКЕ ОДГОВОРНОСТИ

1. Основна обележја дисциплинске одговорности
2. Однос дисциплинске одговорности према другим врстама одговорности
 - 2.1. Однос између дисциплинске и кривичне одговорности
 - 2.2. Однос између дисциплинске и грађанске одговорности
 - 2.3. Однос између дисциплинске и прекршајне одговорности
 - 2.4. Однос између дисциплинске одговорности и привредног преступа
3. Опште претпоставке дисциплинске одговорности
 - 3.1. Кривица
 - 3.2. Урачунљивост
 - 3.3. Одређеност повреде дужности и казне
 - 3.4. Protivpravnost
4. Разлози који искључују дисциплинску одговорност

III СЛУЖБЕНИЧКА ОДГОВОРНОСТ

1. Савремена управа и кадрови
2. Функција и служба у остваривању послова од јавног значаја
 - 2.1. Положај функционера
 - 2.2. Стални управни кадрови – улога и значај
3. Појам јавног службеника
 - 3.1 Појам државног службеника
 - 3.1.1. Појам државног службеника у домаћој теорији
 - 3.1.2. Упоредни позитивноправни појам државног службеника

3.1.3. Позитивноправни појам државног службеника у домаћем законодавству

3.2 Помоћни службеници (намештеници)

4. Врсте повреда службене дужности

4.1. Лакше повреде службене дужности

4.2. Теже повреде службеничког радног односа

4.3. Дисциплинске казне

4.4. Дисциплински поступак

4.5. Удаљење са рада

4.6. Застарелост

5. Интерна заштита

5.1. Жалбена комисија

5.2. Високи службенички савет

6. Одговорност за штету

6.1. Одговорност за штету проузроковану државном органу

6.2. Одговорност за штету проузроковану трећем лицу

6.3. Одговорност Републике Србије за штету проузроковану државном службенику

7. Кривична одговорност службеника

IV ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЛИЦИЈИ

1. Радни однос полицијских службеника

2. Повреде радне дисциплине полицијских службеника

3. Дисциплински органи, поступак и дисциплинске санкције

3.1 Дисциплински органи

3.1.1. Првостепени дисциплински орган

3.1.2. Другостепени дисциплински орган

3.2. Дисциплински поступак

3.2.1. Првостепени дисциплински поступак

3.2.2. Другостепени дисциплински поступак

3.3. Дисциплинске санкције

V ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ У ВОЈСЦИ

1. Појам и карактеристике војне дисциплине

2. Историјски преглед војне дисциплине

3. Положај професионалних припадника војске и повреде службене дужности
4. Врсте пропуста за које се дисциплински одговара
 - 4.1. Дисциплинска грешка
 - 4.2. Дисциплински поступак код дисциплинске грешке
 - 4.3. Дисциплински преступ
 - 4.4. Дисциплински поступак код дисциплинског преступа
5. Правна средства у оквиру дисциплинског поступка
 - 5.1. Редовна правна средства
 - 5.2. Ванредна правна средства

VI ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ У СПОЉНИМ ПОСЛОВИМА

1. Статус запослених службеника у Министарству спољних послова
 - 1.1. Запослени
 - 1.2. Функционери
 - 1.3. Државни службеници на положају
 - 1.4. Дипломате
 - 1.4.1. Дипломатска звања
 - 1.4.2. Конзуларна звања
2. Посебна правила дисциплинског поступка против запосленог који се налазе на раду у дипломатско-конзуларним представништвима

VII ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

1. Појам и основна обележја јавне службе
2. Историјски развој јавне службе у домаћем праву
3. Јавне службе у Европској унији
4. Категоризација јавних служби
 - 4.1. Просвета
 - 4.2. Здравство
 - 4.3. Социјална заштита
5. Дисциплински поступак у јавним службама према позитивном законодавству
6. Дисциплински поступак у јавним службама у упоредном праву

VIII ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА ПОВРЕЂЕНИХ У ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА ДИСЦИПЛИНСКЕ ОДГОВОРНОСТИ

1. Заштита права пред надлежним судом – радни спор
 - 1.1. Појам и карактеристике радног спора
 - 1.2. Услови за покретање и вођење радног спора
 - 1.3. Овлашћени субјекти за покретање спора
 - 1.4. Хитност поступка
2. Заштита права државних службеника пред управним судом
3. Заштита права пред инспекцијским органима
4. Заштита права од стране независних и вансудских органа
 - 4.1. Арбитража
 - 4.2. Омбудсман – заштитник грађана
 - 4.3. Повереник за информације од јавног значаја и за заштиту података о личности
 - 4.4. Повереник за заштиту равноправности

IX ЗАКЉУЧАК

X ЛИТЕРАТУРА

Уз наведену оквирну структуру, кандидат је доставио и образложење наведене структуре, којим појашњава њене појединачне делове:

У Уводу би биле изнете полазне поставке истраживања. На самом почетку били би изложени основни проблеми истраживања и само разматрање проблема. Ту би такође био образложен разлог и значај истраживања, као и основне претпоставке, односно хипотезе истраживања, а затим образложена и структура рада. Поред тога, у овом делу био би истакнут и значај предметне теме, као и коришћени методи истраживања.

Други део рада би носио назив „Појам дисциплинске одговорности“ и састојао би се од четири подналова: 1. Основна обележја дисциплинске одговорности, 2. Однос дисциплинске одговорности према другим врстама одговорности, 3. Опште претпоставке дисциплинске одговорности и 4. Разлози који искључују дисциплинску одговорност. Наведени делови би надаље били анализирани кроз уже целине чиме би се стекао увид у основна појмовна одређења која се тичу дисциплинске одговорности запослених.

Следећи, трећи део, био би посвећен одговорности државних службеника. Кандидат наводи да је континуирана изградња професионалног и деполитизованог службеничког система један од кључних услова за законито и стручно обављање управних послова којима се остварују јавне функције и спроводи политика. Да би се дао целовит осврт на службеничка питања, потребно је имати у виду историјске, правне, административне и друштвене прилике у Србији и просторима бивше Југославије. Кандидат ће у овом делу посебну пажњу посветити дисциплинској и материјалној одговорности државних службеника, а посебно врстама повреде права државних службеника и интерној заштити која се остварује преко Жалбених комисија и Високог службеничког савета.

У четвртом делу докторске дисертације кандидат ће анализирати дисциплинску одговорност запослених у полицији, као запослених у посебном службеничком режиму. Ово питање је од посебне важности с обзиром да се Закон о полицији, као матични закон у овој области, неколико пута мењао и да су унете поједине новине у погледу радноправног положаја државних службеника, укључујући и дисциплинску одговорност. Кандидат ће посебну пажњу посветити и анализи Уредбе о дисциплинској одговорности запослених у Министарству унутрашњих послова, али и релевантним међународним и европским стандардима који се примењују у овој области. Коначно, у овом делу докторске дисертације биће указано на специфичност дисциплинске одговорности државних службеника у погледу дисциплинских органа, дисциплинског поступка и дисциплинских санкција.

Пети део докторске дисертације биће посвећен дисциплинској одговорности запослених у војсци Републике Србије. Кандидат исправно примећује да војна дисциплина у ширем смислу обухвата све правне дужности војних лица у служби. У ужем смислу обухвата дужности претпостављених и потчињених са гледишта хијерархијске субординације; ланац одговорности који се вертикално спушта од врха до најнижег нивоа војне организације и дужност која проистиче из односа командовања и извршавања наређења. У спровођењу војне дисциплине се примењују васпитне и репресивне мере, а начин остваривања војне дисциплине зависи од различитих фактора: устројства војске и начина командовања. Циљ успостављања војне дисциплине је да се обезбеди безусловно извршавање свих војних прописа и ојача унутрашња чврстина, ред и јединство у војсци. У овом делу рада, кандидат ће изложити и посебна начела и начине на који се води дисциплински поступак против професионалних војних лица. Биће

извршено и разграничење између дисциплинског поступка за дисциплинску грешку и дисциплинског поступка за дисциплински преступ, а истовремено анализиран и положај и улога учесника у поступку. На крају овог дела рада, пажња ће бити посвећена вођењу поступка пред дисциплинским судовима (првостепени дисциплински поступак и поступак пред Вишим дисциплинским судом) и анализи правних средства која странкама стоје на располагању у том поступку.

Шести део рада биће посвећен дисциплинској одговорности у спољним пословима, као још једном посебном режиму службеничких односа. Кандидат наводи специфичности рада у овај области у указује на разлику између обављања ових послова и обављања послова осталих државних службеника. Прво, дипломате вршећи своју службену дужност предтсављају Републику Србији у односима са другим државама и међународним организацијама, због чега су њихова права и обавезе регулисана међународним правним нормама. Друго, обављање службене дужности у иностранству ствара неке особене ситуације у области радних односа, а које се тичу управо дисциплинске одговорности ових службеника. Стога ће кандидат у овом делу рада покушати да приближи стручној јавности овај вид дисциплинске одговорности који до сада није био превише заступљен у правној литератури.

У седмом делу докторске дисертације кандидат ће се бавити питањем дисциплинске одговорности у јавним службама. У првом делу овог поглавља кандидат ће обрадити Појам и основна обележја јавне службе који би требало да буду основа за даљу анализу. У том смислу, у другом поднаслову, кандидат би се бавио историјским развојем јавне службе у домаћем праву у којем би требало да се представе корени настанка института јавне службе. У наставку, кандидат би се осврнуо на јавне службе у Европској унији. Овај део докторске дисертације за циљ има да анализира добре и лоше примере уређења јавне службе у земљама чланицама Европске уније. Четврти поднаслов за садржину би имао поделу јавних служби, при чему би свака била део посебног подпоглавља – просвета, здравство и социјална заштита. Последња два поднаслова бавила би се институтом дисциплинског поступка у домаћем праву и упоредном праву. У овом делу, кандидат би се осврнуо на недостатке које је потребно надоместити, те у том смислу употреба компаративног метода ће бити примарно присутна.

У осмом делу докторске дисертације који би носио назив Остваривање и заштита права повређених у поступку утврђивања дисциплинске одговорности, кандидат би се најпре бавио заштитом права у поступку пред судом, односно у радном спору. У оквиру првог поднаслова, кандидат би обрадио неке од најзначајнијих тема које подразумевају

утврђивање појма радног спора, услова за покретање и вођење радног спора, активне легитимације субјеката за покретање спора, као и услове за хитно вођење поступка пред судом. У наставку, други поднаслов Заштита права државних службеника пред управним судом, за садржину има уређење управног поступка у домаћем законодавству, односно права која лице може заштити покретањем овог поступка. Наставак поглавља био би посвећен питању заштите права пред инспекцијским органима и заштити права од стране независних и вансудских органа. Последњи поднаслов био би даље развијен кроз анализу заштите права у поступку арбитраже, заштите од стране заштитника грађана, повереника за заштиту информација од јавног значаја и заштиту података о личности и повереника за заштиту равноправности.

Коначно, у закључку би били изложени комплетни резултати истраживања, оцењена доказаност хипотеза и изведени закључци о самом дисертацији. У закључку ће бити синтетисани сви закључци спроведене научне анализе и изнет општи закључак о теми. Такође, у закључку би био изложен и значај изведених закључака, пројекција за будућност и решења *de lege ferenda*.

III Предложене хипотезе рада

Кандидат је, такође, предложио општу и посебне хипотезе рада на следећи начин:

Општа хипотеза:

Јачање радне дисциплине државних службеника доводи до изградње ефикасне, етичке и професионалне државне управе.

Посебне хипотезе:

Хипотеза 1: Вођење дисциплинског поступка и дисциплинска одговорност полицијског службеника не угрожава начело независности судске власти.

Хипотеза 2: Поступак утврђивања дисциплинске одговорности професионалних војних лица по својим одликама представља хибридни поступак који у себи садржи елементе управног поступка.

Хипотеза 3: У процесу јачања одговорности професионалних војних лица, тежиште мора бити на превентивним мерама и већој активности државе као доносиоца прописа.

Хипотеза 4: Оптимизација поступка за утврђивање дисциплинске одговорности дипломата створиће амбијент у коме ће бити умањени услови за повреде службених дужности.

Хипотеза 5: Посебни поступци заштите прав државних службеника у посебном режиму радних односа су ефикаснији у државама у окружењу него у Републици Србији.

IV Методе које ће бити коришћене у истраживању:

Кандидат даље наводи да ће у раду као основне методе користити историјски, компаративни, социолошки и правно-догматски метод. Детаљно образложење њиховог коришћења биће дато у следећој тачки извештаја.

V Извори који ће бити коришћени у раду

У истраживању ће бити коришћена обимна научна и стручна домаћа и страна литература из области индивидуалног и међународног радног права, која се састоји од више од 100 библиографских јединица. Литературу ће чинити: монографије, докторске дисертације, мастер радови, извештаји, уџбеничка литература, релевантни међународни и европски документи, чланци, домаћи и страни прописи, одлуке домаћих судова, али и Европског суда правде, интернет извори и др. Подаци прикупљени различитим научним методама, уз коришћење теоријских научних сазнања, чиниће грађу која ће бити коришћена у поступку потврђивања и непотврђивања хипотеза.

VI Оцена научног приступа проблему предложеног нацрта докторске дисертације и очекиваног научног доприноса крајњег исхода рада

Према предложеном радном наслову теме, оквирној структури и образложењу структуре, као и хипотезама, методама и литератури, Комисија оцењује да је овако предложена тема докторске дисертације научно заснована и адекватна, а сам приступ кандидата научни.

Наиме, предложени радни наслов теме: „Дисциплинска одговорност у посебним режимима радног односа“, отвара могућност за дубљу и детаљнију научну обраду и испитивање у области која је изузетно значајна не само у оквирима радног права већ и у оквирима управног и службеничког права. Кандидат исправно примећује да се дисциплинска одговорност у посебним режимима радног односа најчешће дефинише као одговорност за утврђене повреде радних дужности за које се од овлашћених органа у одређеном поступку истичу прописане дисциплинске мере, или као посебна одговорност запосленог за повреду прописане радне дисциплине, за коју се према запосленом могу предузети одређене мере од стране послодавца.

Кандидат у наставку истиче да ова врста одговорности посебно добија на значају када се односи на оне запослене који обављају послове од посебне важности за функционисање државног апарата, као што је случај са полицијом, војском и спољним пословима. Такође, питање јавних службеника је подједнако важно с обзиром на број лица која су запослена у јавним службама у Републици Србији и важност послова које они обављају. Имајући у виду поменути значај, кандидат ће посебан део докторске дисертације посветити заштити права запослених у посебним режимима радног односа, и то у поступку пред судовима – опште и посебне надлежности, али и вансудских органима у поступку арбитраже, као и пред посебним институцијама: омбудсманом и повереником за заштиту информација од јавног значаја и повереника за заштиту равноправности. Чињеница да рад државних службеника садржи јавно-правну компоненту, као и да се радни однос ове категорије лица заснива ради вршења власти, има посебан значај за друштво у целини. Стога је то разлог да права, дужности и одговорности као и све друге димензије статуса државног службеника треба да буду специфично, посебно и различито уређене у односу на остале запослене, услед чега Комисија подржава овакав предлог радног наслова теме.

Такође, предложена оквирна структура рада, као и њено образложење и постављене хипотезе, говоре у прилог *научном приступу* у обради теме. Наиме, кандидат се у излагању материје служи дедуктивним методом, односно полази од општих питања и наставља ка појединачним. Стога је оправдан приступ кандидата при коме он најпре испитује основне појмове везане за уређење дисциплинске одговорности и његов историјски развој, да би након тога обрадио само оне аспекте који су значајни за тему. Претходна обрада основних питања која се тичу појма и главних обележја дисциплинске одговорности и његовог историјског развоја неопходна су ради целовитог сагледавања тренутне ситуације у овој области. Од посебног значаја је и сагледавање

релевантних међународних и европских радних стандарда који се односе на дисциплинску одговорност запосленог у посебном режиму радног односа и анализа усклађености домаћег законодавства са тим истим документима.

Када је реч о очекиваном научном доприносу теме, Комисија оцењује да предложена тема оставља простор за степен научног доприноса који одговара докторској дисертацији. Конкретни бенефити правне науке од обраде ове теме састоји се у томе што се појам дисциплинске одговорности сагледава у контексту посебних службеничких прагматика (полиција, војска и спољни послови), и јавних служби (просвета, здравство и социјална заштита). Осим тога, за науку радног и службеничког права је посебно значајно испитивање заштите права државних службеника у управном поступку као и пред другим вансудским органима.

Допринос, међутим, не би требало да бусе само научни, будући да би закључци требало да буду од значаја и за даљи развој судске праксе имајући у виду да би кандидат понудио и решења за превазилажење слабости постојећег регулаторног оквира. Стога, Комисија оцењује да је тема подобна за обраду и са аспекта очекиваног научног доприноса.

3. Мера у којој образложење предмета, метода и циља уверљиво упућује да је предложена тема од значаја за развој науке

Комисија налази да је кандидат детаљно образложио предмет истраживања који се односи на институт дисциплинске одговорности. Ово заправо указује да се кандидат претходно упознао у довољној мери са темом како би могао да отпочне са изградом исте. Истовремено, кандидат у образложењу јасно показује правац свог истраживачког деловања, као и проблеме које намерава да испита.

Кандидат правилно врши избор метода којима ће се у раду користити, а што је првенствено значајно са аспекта постављених хипотеза. Хипотезе обухватају комплетан обим предмета истраживања и јасно указују на логичку структуру рада. У том смислу, предложеним методама се омогућава тачна и потпуна провера предложених хипотеза.

Циљеви који су постављени у раду усмерени су првенствено ка томе да се на научно утемељен начин сагледају основна обележја и одређене специфичности дисциплинске одговорности у посебним режимима радног односа, а пре свега у: војсци, полицији, спољним пословима и јавним службама, као и механизми заштите права у случају њихове повреде.

Комисија је мишљења да је, према образложењу предмета и предложеним методама, могуће уз одговарајући рад и научни напор, остварити циљеве који су постављени у раду.

Након ових начелних констатација, Комисија посебно образлаже свој став у погледу предмета, метода и циља:

Предмет:

Кандидат у образложењу предмета докторске дисертације наводи да се дисциплинска одговорност најчешће дефинише као одговорност за утврђене повреде радних дужности за које се од овлашћених органа у одређеном поступку истичу прописане дисциплинске мере, или као посебна одговорност запосленог за повреду прописане радне дисциплине, за коју се према запосленом могу предузети одређене мере од стране послодавца. Ова врста одговорности добија посебно на значају када се односи на оне запослене који обављају послове од посебне важности за функционисање државног апарата, као што је случај са државним службеницима. Чињеница да рад државних службеника садржи јавно-правну компоненту, као и да се радни однос ове категорије лица заснива ради вршења власти, има посебан значај за друштво у целини. Стога је то разлог да права, дужности и одговорности као и све друге димензије статуса државног службеника треба да буду специфично, посебно и различито уређене у односу на остале запослене.

Кандидат наводи да доношење Закона о државним службеницима представља један од најзначајнијих прописа у процесу реформе јавне управе којим је створен правни основ за реформу државних институција. Овим законом редефинисан је радноправни статус запослених у органима државне управе, и створен нормативни оквир за ефикаснији и компетентнији рад ове категорије запослених, јачање правне државе, већи степен децентрализације и демократизације. Овим законом створен је правни основ за унапређење службеничког система односно стварање заокруженог система дисциплинске одговорности у Републици Србији. У том смислу, рад свих државних службеника у Републици Србији заснива се на одређеним начелима и принципима који представљају резултат процеса хармонизације нашег националног законодавства са законодавством Европске уније. Циљ ових начела управо јесте успостављање квалитета рада државних службеника на високом нивоу, па, последично, и максимално могуће смањење грешака у раду и штета које субјекти службеничког односа могу причинити

једни другима, или трећим лицима. Истовремено, може се рећи да исти овај циљ има и концепт службеничке одговорности – висок квалитет рада службеника.

Поред одговорности државних службеника, кандидат ће обрадити и дисциплинску одговорност у посебном режиму радних односа, пре свега у полицији, војсци, спољним пословима и јавним службама. Непоштовање дисциплинске одговорности од стране ових лица у посебном режиму радних односа, повлачи за собом изрицање дисциплинске санкције службенику. Дакле, овај вид одговорности прописан је са циљем да кажњава лош рад службеника и да се кроз поступак дисциплинске одговорности, у којем ће бити установљено право стање ствари, отклони и санкционише лош, несавестан и неделотворан рада службеника. Дисциплинска власт извире из правне подређености као битног обележја радног однос¹ Међутим, како кандидат примећује, таква аналогија није израз само субординације радника радном реду, већ и динамичког јединства које проистиче из корелативности права, обавеза и одговорности странака у том односу. Поред репресивног карактера, дисциплинске санкције имају улогу коректива и утичу и на друге државне службенике да поштују утврђену радну дисциплину и настоје да смање грешку у раду.

Кандидат наводи да су претпоставке дисциплинске одговорности околности које правни поредак захтева као битне за постојање дисциплинске одговорности, а то су: кривица, урачунљивост, одређене повреде службене дужности и казне у закону и противправност. Државни службеник, без обзира у ком се режиму налазио, одговара само за оне повреде радне обавезе односно радне дисциплине које су пре него што их је учинио биле прописане законом. Дакле, повреда мора да буде прописана пре него што је учињена, те сходно томе, у правном систему Републике Србије повреде службене дужности државних службеника и дисциплинске мере прописане су Законом о државним службеницима, али и посебним законима које ће кандидат анализирати у свом раду.

¹Субординација као једна од суштинских карактеристика радног односа утиче на то да радник ступајући у радни однос, на основу закљученог уговора о раду, бива потчињен правилима радног реда, која су му наметнута и која су неприкосновена, а која захтевају да се према радној дисциплини, тј. према послодавцу јавља као подређени и послушни извршилац (О субординацији у радном односу видети: Ковачевић, 2013). Очигледно је да се ради о изнуђеној радној дисциплини пошто је супротно понашање санкционирано одговарајућом дисциплинском казном. Тај већ одавно укорењени негативни приступ одговорности има за последицу дисциплиновано понашање радника, али не као резултат њихове воље и потребе за таквим понашањем, него првенствено као исход економске принуде. (Градашћевић, 1987: 89).

Комисија цени да је овако образложен предмет истраживања истовремено свеобухватан, али и јасно усмерен. Наиме, кандидат је настојао да обухвати позитивноправна и упоредноправна решења целокупног службеничког система Србије, критички сагледавајући проблеме непримењивања, или неадекватног примењивања прописа у области дисциплинске одговорности запослених. Имајући у виду питање заштите правног положаја државних и јавних службеника, корисна је и анализа праксе Управног суда Републике Србије, али и Европског суда за људска права. Кандидат је у образложењу предмета изложио материју која врло актуелна, посебно у контексту усвајања нових прописа којима ће се положај државних службеника у посебним режимима радног односа уредити на савременим основама.

Циљ:

Циљ истраживања, а самим тим и рада биће да се применом одговарајућих метода сагледају основна обележја и одређене специфичности дисциплинске одговорности у посебним режимима радног односа. С обзиром на свеобухватност теме, тежња је да се добије један целовити преглед дисциплинске одговорности државних и јавних службеника у домаћем праву.

Компаративном анализом кандидат ће утврдити колико су позитивно правна решења у области дисциплинске одговорности у посебним режимима радног односа усаглашена са међународним и упоредноправним решењима, као и да ли има потребе да се преиспитају постојећа нормативна решења српског законодавства у овој области. Овде су од посебног значаја решења која се односе на дисциплинску одговорност јавних службеника, с обзиром да примена матичног Закона о запосленима у јавним службама у Републици Србији још увек није отпочела, као да се примена истог већ неколико година одлаже.

Комисија сматра да су циљеви правилно постављени и реални. Остваривање ових циљева би заправо послужило даљем развоју науке, будући да би ово истраживање могло да послужи као основа за даља проучавања у овој области. Такође, истраживањем се настоје решити одређени практични проблеми који могу настати и који настају у пракси у области дисциплинске одговорности запослених у посебним режимима радног односа, што, такође, посредно доприноси стварању новог научног материјала и развијању научне мисли,

Методи:

Кандидат образлаже да постављени предмет истраживања захтева примену различитих научних метода као би исти био обрађен у свим његовим аспектима: историјском, компаративном, социолошком и правно-догматском.

Употребом историјског метода, кандидат ће у раду извршити анализу развоја института дисциплинске одговорности у посебним режимима радног односа у домаћем и упоредном праву. Циљ употребе овог метода је да се прикаже значај овог института као једног од темељних института радног и службеничког права. Такође, неопходно је приказати историјски развој овог права и кретање дисциплинске одговорности кроз епохе и друштвено-економске системе како би се направила паралела са садашњим стањем. Поред тога биће извршена и историјска анализа института дисциплинске одговорности у посебним режимима радних односа.

Помоћу компаративног метода, кандидат ће у раду упоредити позитивноправне норме од значаја за појам дисциплинске одговорности, на који начин ће утврдити стање српског законодавства у том погледу и степен заштићености радника и службеника у Србији у односу на државе у окружењу и међународне стандарде у овој области.

Помоћу правно-догматског метода, кандидат ће извршити анализу и упоређивање одговарајућих правних аката, од значаја за дисциплинску одговорности у Србији. Овај метод ће нам омогућити да стекнемо увид у регулисање дисциплинске одговорности, како у погледу дисциплинског поступка, тако и дисциплинских мера и санкција. Утврдићемо дисциплинску одговорност службеника у полицији, војсци и спољним пословима, као и у јавним службама уз посебан осврт на механизме заштите њихових права. Применом правно-догматског метода ћемо потврдити хипотезе које су постављене у вези са стањем савременог радног и службеничког законодавства у Србији у погледу дисциплинске одговорности у посебним режимима радног односа.

Социолошки метод ће кандидату омогућити да утврди које друштвене појаве утичу на степен одговорности запослених у посебним режимима радних односа и у којој мери су новонастале околности обележене транзицијом и флексибилизацијом допринеле да дође до повећања броја дисциплинских поступака у посебним режимима радних односа.

4. Образложење теме за израду докторске дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригиналан начин анализирања проблема

Избор теме докторске дисертације оправдава, како њена недовољна истраженост, тако и стање тренутног законодавства и праксе у Републици Србији у овој материји. У појединим научним круговима постоји мишљење да је разлог за заостајање у овој области заправо чињеница да се институт дисциплинске одговорности у посебним режимима радног односа не перцепира као довољно значајан за исцрпну анализу јер се ради о врло разубеђеној материји која се споро мења. Зато је изузетно важно истаћи да кандидат полази од стања у науци ван оквира домаће теорије и законодавства како би са ширег аспекта анализе могао да уочи потенцијалне недостатке и предложи решења.

Иако су се докторске дисертације из области радног права у одређеном домену бавиле питањем дисциплинске одговорности запосленог, ретке су оне које су анализи овог института прибегле на овако детаљан и опсежан начин, притом обухватајући како положај државних службеника у полицији, војсци и спољним пословима, тако и просвети, здравству и социјалној заштити.

Комисија ослањајући се на истраживање литературе које је кандидат спровео констатује да тема докторске дисертације оставља простора за оригиналност кандидата у раду. С обзиром на актуелност теме која се везује за промене у позитивном законодавству у погледу дисциплинске одговорности појединих категорија запослених, Комисија констатује да наведено оставља кандидату могућност да тему обради надилazeћи постојеће стање у науци и да дође до закључака који ће као новина поспешити унапређење нормативног уређења и теоретског схватања института дисциплинске одговорности у посебним режимима радних односа. Напослетку, Комисија сматра да ће кандидат уколико тема буде правилно обрађена, бити у позицији да изведе оригиналне научне закључке што показује да предложена тема представља оригиналну научну идеју.

5. Усклађеност дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извора података, метода анализе са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације

Критеријуми науке, као и научни принципи у изради одређеног рада првенствено подразумевају мисаони ток од сумње, односно хипотезе ка закључку, сходно правилима логике и епистемиологије. Према оцени Комисије дефиниција, односно образложење предмета истраживања која је дата у раду, као што смо раније указали је научна, што значи да је у складу са критеријумима науке. Такође, Комисија налази да сходно образложењу датом у пријави је могуће применом предложених метода проверити предложене хипотезе, употребом предложене литературе.

Сматрамо да је кандидат правилно препознао проблеме предмета истраживања и у складу са њима правилно поставио хипотезе. Такође, оквирна литература, која се састоји од референтних научних дела у овој области, пружа гаранцију да ће кандидат, уз правилну и адекватну примену предложених научних метода извести правилне закључке.

На основу ових тврдњи, али и опсервација из претходних делова Извештаја Комисија закључује да су дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извори податка и методе анализе у складу са критеријумима науке, као и да се њима поштују научни принципи у изради коначне верзије докторске дисертације.

6. Компетентност ментора

За ментора за израду дисертације предложен је проф. др Бојан Урдаревић, редовни професор за ужу радноправну научну област на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу.

Проф. др Бојан Урдаревић рођен је 1977. године. Дипломирао је на Правном факултету Универзитета у Београду 2000. године, на коме је и магистрирао 2007. и докторирао 2012. године. У звање редовног професора изабран је 2021. године на Правном факултету у Крагујевцу где на основним академским студијама изводи наставу на предметима: „Радно и социјално право“, „Међународно радно право“ и

„Службеничко право“. На мастер академским студијама изводи наставу на предметима: „Заштита права из радног односа“, „Дисциплинско право“, „Решавање колективних радних спорова“, „Право здравствене заштите“ и „Међународно радно право“, а на докторским студијама изводи наставу на предмету Радно право – одабране теме, Међународно радно право – одабране теме.

Аутор је великог броја радова из уже радноправне научне области (комплетна библиографија на линку [Резултати претраживања bojan urdarević :: COBISS+](#)).

Из уже научне области предложене докторске дисертације могу се издвојити следеће референце, које у смислу чл. 9 Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта доказују компетентност ментора:

1. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Заштита права радника миграната у међународном радном праву. У: РИСТИВОЈЕВИЋ, Бранислав (ур.). Правни аспекти миграција у региону - балканска рута : тематски зборник = The legal aspects of migrations in the region - the Balkan route : thematic collection of papers. Нови Сад: Правни факултет, Центар за издавачку делатност, 2019. Стр. 91-105. ISBN 978-86-7774-204-1. http://zbornik.pf.uns.ac.rs/images/download/tematski_zbornici/Migracije/Migracije-u-regionu-balkanska-ruta-2019.pdf. [COBISS.SR-ID 513537456] **M14**
2. URDAREVIĆ, Bojan. The changing nature of the right to strike in the Republic of Serbia. У: ĐORĐEVIĆ, Slavko (ur.), VLADETIĆ, Srđan (ur.), LABUDOVIĆ STANKOVIĆ, Jasmina (ur.). Law in the Process of Globalisation : collection of papers contributed on the occasion of 40th anniversary of the Faculty of Law of the University of Kragujevac. Kragujevac: University, Faculty of Law, 2018, str. [565]-579. <http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/naslovi.htm>. [COBISS.SR-ID 513448368]. **M14**
3. RADULOVIĆ, Zoran, URDAREVIĆ, Bojan, JOVANOVIĆ, Zoran. The nature of the work engagement of athletes. Facta Universitatis. Series:, Physical Education and Sport, 2012, god. 10, br. 2, str. 151-167. <http://facta.junis.ni.ac.rs/pe/pe201202/pe201202-09.pdf>. [COBISS.SR-ID 512811696]. **M24**
4. КНЕЖЕВИЋ, Мирјана, ЈОВАНОВИЋ, Зоран, УРАДЕРВИЋ, Бојан. Успостављање јавно-приватног партнерстава у јавним предузећима. Теме, 2012, год. 36, бр. 2, стр. 905-920. [COBISS.SR-ID 512811184]. **M24**

5. УРДАРЕВИЋ, Бојан, РАДУЛОВИЋ, Зоран. Глобализација и концепт социјалних права. Српска политичка мисао, 2012, год. 19, бр. 1, стр. 169-186. [COBISS.SR-ID 512343460]. **M24**
6. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Пружање услуге мирена у решавању колективних радних спорова. У: МИЋОВИЋ, Miodrag (ur.). Савремени правни промет и услуге : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 25. маја 2018. године]. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, 2018, стр. 779-792. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XIV%20Savremeni/3.%20Zbornik.pdf>. [COBISS.SR-ID 513413808]. **M31**
7. URDAREVIĆ, Bojan. Perspectives of the right to strike in the Republic of Serbia. У: FLORCZAK, Izabela (ur.), GÓRAL, Zbigniew (ur.). Developments in labour law from a comparative perspective. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2015, str. 119-132. [COBISS.SR-ID 513216176]. **M31**
8. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Радноправни положај јавних службеника у Републици Србији : перспективе и будући правци развоја. Правни живот, ISSN 0350-0500, 2017, књига 601, бр. 11, стр. 397-408. [COBISS.SR-ID 513366448]. **M51**
9. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Право на колективно преговарање у новим привредним условима. Правни живот, ISSN 0350-0500, 2016, књига. 585, бр. 11, стр. 339-354. [COBISS.SR-ID 513266096]. **M51**
10. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Међународни оквирни споразуми као облик социјалног дијалога на глобалном нивоу. Правни живот, 2011, књига 549, бр. 11, стр. 489-498. [COBISS.SR-ID 512705200]. **M51**
11. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Рад на даљину као специфичан начин организације рада, Zbornik radova = Recueil des travaux. - ISSN 0550-2179 (Год. 55, бр. 1, 2021, стр. 205-221). COBISS.SR-ID – 43347721. **M51**

7. Закључак и предлог комисије

Након увида у предложену пријаву теме докторске дисертације и на основу чињеница изложених у претходним тачкама, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације, доноси следеће:

ЗАКЉУЧКЕ

1. Кандидат испуњава све услове за пријаву теме докторске дисертације прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу и Статутом Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу и Правилником о докторским студијама Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, будући да је положио све испите и испунио све обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија и да је објавио потребан број радова из научне области из које пријављује тему докторске дисертације.
2. Комисија констатује да тема предложене докторске дисертације припада научној области изабраног студијског програма, да је прецизно формулисана и образложена и да је од значаја са становишта развоја науке.
3. Комисија је мишљења да ће, имајући у виду предложене методе, кандидат бити у могућности да планирано истраживање спроведе уз поштовање научних принципа и у складу са критеријумима науке, као и да ће кандидат бити у могућности да предложену тему квалитетно обради, с обзиром на приложени списак литературе.
4. Комисија констатује да проф. др Бојан Урдаревић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, који је предложен као ментор за израду дисертације, испуњава све прописане услове и то: биран је за ужу радноправну научну област којој припада предложена тема докторске дисертације и има објављене радове у публикацијама одговарајућих категорија и прописани број и структуру бодова у последњих 10 година, неопходних да буде ментор за израду докторске дисертације у складу са стандардом 9 за акредитацију студијског програма докторских академских студија на високошколским установама и не води више од пет доктората истовремено.

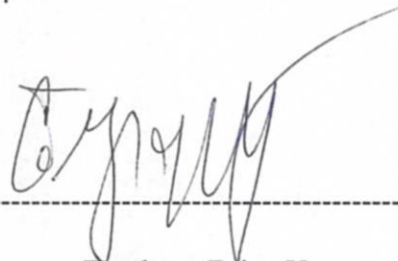
Узимајући у обзир све изнете закључке, Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњеност услова кандидата и ментора за израду докторске дисертације Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу упућује:

ПРЕДЛОГ:

Да донесе одлуку којом се кандидату Бобану Видојевићу одобрава израда докторске дисертације на тему: „ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ У ПОСЕБНИМ РЕЖИМИМА РАДНОГ ОДНОСА“.

Комисија прихвата предлог кандидата и катедре и за ментора предлаже проф. др Бојана Урдаревића, редовног професора за ужу радноправну научну област на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу.

КОМИСИЈА:

Проф. др Бојан Урдаревић,
редовни професор
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
радноправна ужа научна област
председник Комисије

Проф. др Слободана Ковачевић Перић
редовни професор
Правни факултет Универзитета у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици
јавноправна ужа научна област
члан Комисије

Доц. др Александар Антић, доцент
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
радноправна ужа научна област
члан Комисије